

Proti usnesení okresního soudu v T. ze dne 30. června 1936, jímž byla odmítnuta žaloba nemanželské matky proti nemanželskému otci na náhradu nákladů vynaložených za žalovaného podle § 1042 obč. zák. na nemanželské dítě, podala žalobkyně dne 27. srpna 1936 rekurs, jež prvý soud odmítl pro opožděnost. **D ů v o d y:** Zažalovaný nárok předpokládá vyživovací povinnost žalovaného a sahá tak daleko, jako jeho vyživovací povinnost (srv. Gl-U. č. 10699, 11177, rozh. č. 2963 Sb. n. s.). Tato vyživovací povinnost žalovaného plyne ze zákona (§ 166 obč. zák.). Podle § 224 č. 4 c. ř. s. jsou věcmi feriálními spory o výživné, k němuž je žalovaný povinen ze zákona. Předpis § 225, odst. 2, c. ř. s. výslovně ustanovuje, že na počátek a uplynutí lhůt ve věcech feriálních nemá vlivu, že nastaly soudní prázdniny. Usnesení ze dne 30. června 1936 bylo doručeno zástupci žalující dne 8. července 1936. Rekurs podaný proti tomuto usnesení dne 27. srpna 1936 jest proto opožděný. **R e k u r s n í s o u d** uložil prvému soudu, aby o rekursu žalobkyně podle zákona dále jednal. **D ů v o d y:** Žalobkyně uplatňuje nárok podle § 1042 obč. zák., že totiž učinila za žalovaného náklad, který podle zákona byl povinen učiniti sám. Jde tedy o nárok, jenž není uveden ani v § 224 č. 4 c. ř. s. ani v § 224 č. 3 c. ř. s.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Žalovaný zastává názor, že i spory proti nemanželskému otci o náhradu nákladů vynaložených matkou na výživu dítěte jsou feriálními věcmi podle § 224 č. 3 c. ř. s. Dovojuje to z toho, že podle ustáleného výkladu § 49 č. 2 j. n. (Sb. n. s. č. 603, 4971, 5761, 10001), uznaného nyní i ustanovením článku I č. 4 zákona ze dne 16. června 1936 č. 161 Sb. z. a n., patří tyto spory před okresní soud právě tak, jako žaloby o výživné podané přímo nemanželským dítětem. Názor ten není však správný. Nenasvědčuje mu ani vznik zákona, o který se dotčená praxe při výkladu § 49 č. 2 j. n. (Sb. n. s. 603, 5761) hlavně opírala, ani doslov § 224 č. 3 c. ř. s., ani úmysl zákonodárcův. § 49 č. 2 j. n. mluví totiž o závazcích příslušejících nemanželskému otci k matce a dítěti, § 224 č. 3 c. ř. s. však jen o nárocích příslušejících matce a dítěti podle zákona proti nemanželskému otci, čímž zjevně se myslí jen nároky nemanželské matky podle § 167 a dítěte podle § 166 obč. zák., nikoli však i náhradní nároky podle § 1042 obč. zák. Ustanovením § 49 č. 2 c. ř. s. se mělo dosáhnouti soustředění sporů o uznání otcovství a sporů o závazcích z toho plynoucích, což vyžaduje zásada procesní hospodárnosti, kdežto výjimečným předpisem § 224 c. ř. s. se podle odůvodnění vládního návrhu k zákonu č. 23/1928 Sb. z. a n. (tisk 123, str. 54) mělo urychlití řízení ve věcech uznaných zákonem za naléhavé.

Čís. 15751.

Je-li převod členských podílů stavebního družstva podle stanov se svolením představenstva družstva přípustný, lze dlužníka pod podmínkou průkazu souhlasu představenstva družstva odsouditi k tomu, aby

vydal podílní listy o členských podílech družstva a dal je přepsati na jméno žalujícího oprávněného a by mu uvolnil a odevzdal byt užívaný v družstevním domě.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Rv I 549/36.)

Žalobce převedl v roce 1924 12 členských podílů stavebního družstva i s právy na přidělený byt na svého švagra Jana S-a, na něhož byla přepsána také podílní knížka. Po jeho smrti byla přepsána na žalovanou, a to podle tvrzení žalobce bez jeho souhlasu. Žalobce přednesl dále, že se převod členských podílů a přepis podílní knížky na Jana S-a stal s výhradou, že podíly zůstanou vlastnictvím žalobcovým a že vyplácené dividendy budou mu odváděny až do opětného převodu na něho, což manžel žalované Jan S. a po jeho smrti žalovaná také skutečně činili. Po smrti žalované, jež převzala byt, se žalovaná zavázala byt i podíly žalobci odevzdati v případě jeho potřeby. Poněvadž tak nechce učiniti dobrovolně, domáhá se žalobce výroku, že jest žalovaná povinna vydati žalobci podílní listy stavebního družstva a dáti je u družstva toho opět přepsati na jeho (žalobcovo) jméno, jakož i uvolniti a odevzdati mu družstevní byt. Prv ý s o u d uznal částečně podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl pro tentokráte z d ů v o d ů: Ježto k tomu, aby podíly mohly býti platně postoupeny a přepsány, je třeba předchozího svolení představenstva, a na něm závisí oprávněnost nároku žalobce a možnost jeho splnění se strany žalované, je žaloba, pokud svolení to nebylo opatřeno a prokázáno, předčasnou a nelze jí vyhověti.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Převod na žalovanou se stal ve smyslu čl. 25 stanov se svolením představenstva družstva, takže žalovaná je členkou družstva a nájemkyní bytu v jeho domě. Žalobce se na žalované domáhá, aby mu vydala družstevní podíly a dala je přepsati na jeho jméno, a dále aby mu uvolnila a odevzdala byt, který užívá v domě družstva, podle ujednání s jejím manželem a s ní, že nejdéle po čtyřech letech mu byt a podíly odevzdá na jeho požádání, po případě jakmile bude bytu potřebovati. Žalobce tedy uplatňuje nárok vzniklý z tohoto závazku žalovanou převzatého. V jejím závazku podle prosby žalobní »dáti přepsati« podílní listy na jméno žalobcovo jest spatřovati bezpodmínečný závazek žalované, pozůstávající v jejím vlastním projevu vůči orgánům družstva, svolujícím aby podílní listy byly přepsány na jméno žalobcovo na účelem splnění smluvního závazku. Naproti tomu další žádání o vydání podílních listů a s tím souviselé uvolnění a odevzdání bytu spadá sice také do vůle a činnosti žalované k cíli splnění smluvního závazku, avšak plnění jeho je vázáno souhlasem představenstva družstva (čl. 25 stanov, čl. 4 a 5 nájemního řádu). Než v tomto směru není právní překážky, aby žalovaná, budou-li tu předpoklady pro její odsouzení, byla odsouzena k tomu plnění pod podmínkou, že prokáže souhlas představenstva

družstva, aby tedy vykonatelnost nároku žalobcova v tomto směru byla učiněna závislou na tom, že žalobce prokáže onu skutečnost souhlasu představenstva ve smyslu § 7 ex. ř. Tato otázka svolení představenstva se netýká již smluvní povinnosti žalované, nýbrž je věcí žalobcovou, aby si je opatřil, by mohl býti zase řádným členem družstva s právy užívati bytu mu přiděleného. Zajisté by nebylo ani účelné, aby žalobce svolení to si opatřil již před sporem proti žalované, jež dobrovolně nechtěla dodržeti tvrzený závazek, a aby tak vyvolával u družstva rozhodnutí, když neměl předem soudní rozhodnutí o tom, že žalovaná je povinna splniti smluvní závazek. Dovolací soud, vycházející z těchto úvah, má za to, že právní posouzení odvolacího soudu v této otázce bylo právně mylné. Než dovolací soud nemohl ve věci samé rozhodnouti, poněvadž odvolací soud se nevypořádal s výtkami odvolání žalované, uvedenými pod důvody nesprávného oceňování důkazů a rozporu se spisy, jimiž bylo napadeno zjištění prvního soudu o tvrzené úmluvě na vydání podílů po době čtyř let a uvolnění bytu.

Čís. 15752.

Útraty sporu o uznání otcovství a o výživné jsou příslušenstvím výživného a lze i pro ně nastupovati žalobou podle § 2 vyživ. zákona č. 4/1931 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1937, Rv I 1963/36.)

Žalobce, opíraje žalobu o předpis § 2 vyživ. zákona č. 4/1931 Sb. z. a n. domáhá se na žalovaném jako otci svého nemanželského dítěte mimo jiné i náhrady útrat, jež mu byly přisouzeny v paternitním sporu proti synovi žalovaného. První soud v této části žalobu zamítl. Odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Žalovaný zastává názor, že útraty nejsou pohledávkou výživného a že se proto na ně nevztahuje § 2 vyživ. zák. č. 4/1931 Sb. z. a n., avšak výhody, jež poskytuje zákon vymáhajícímu věřiteli při exekuci na služební platy pro pohledávku výživného, se vztahují i na útraty sporu o výživné jako příslušenství vyživovací pohledávky. Je ovšem pravda, že žaloba o výživné byla v souzeném případě spojena se žalobou o uznání otcovství, to však na věci nic nemění, neboť otcovství k nemanželskému dítěti jest nutným předpokladem vyživovací povinnosti otce, bez něhož nelze žalovati na placení výživného. Hlavním účelem paternitního sporu jest donutiti nemanželského otce, aby platil výživné, a jsou proto útraty paternitního sporu příslušenstvím vysouzeného výživného.

Čís. 15753.

Peněžní ústav, pro nějž bylo nařízeno příročí podle zákona č. 240/1924 Sb. z. a n., nelze po dobu příročí žalovati o vydání odevzdané mu vkladní knížky podle jejího stavu z doby před nařízením příročí, totiž